

ΜΙΑ ΘΛΙΒΕΡΗ ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Μία τραγική εκατονταετηρίς. Πώς διηγείται τα δραματικά γεγονότα ο Ίταλος Γκεκκίνι. Ο πανικός των Ναυπλιέων. Αγνώστες λεπτομέρειες της δολοφονίας. Τα προκείμενα του σκόλου. Ο κουλχερός Κρητικός. Το λυντσάρισμα του Κωνσταντή Μαυρομηχάλη. Ο Γιώργης Μαυρομηχάλης στη Γαλλική Πρεσβεία. Ο ρόλος του συνταγματάρχη Αλμείδα. Η κηδεία του Κυβερνήτου, κτλ. κτλ.

ΠΕΙΤΑ από λίγους μήνες συμπληρώνεται μία θλιβερή εκατονταετηρίς για την Ελλάδα. Στις 8 Οκτωβρίου 1831, ο μεγάλος κυβερνήτης της Ελλάδος Γεώργιος Καποδίστριας, ο οποίος άφιχε τους όλη τη ζωή του στην ύπαιθρο της πατρίδας του, έπεσε νεκρός από ελληνικές δυστυχώς σφαίρες. Πολλοί έγραψαν για τον τραγικό θάνατό του. Μεταξύ αυτών, είναι και ο Ίταλος Γκεκκίνι. Γιατρός κι αυτός, είχε σπουδάσει στην Ιταλία μαζί με τον Καποδίστρια, ο οποίος, όταν γένηκε κυβερνήτης, τον κάλεσε κοντά του ως γιατρό του. Ο Γκεκκίνι ανεδείχθη στενότερα με τον κυβερνήτη. Στο πολυτόμο δε για την ιστορία της ελληνικής επαναστάσεως βιβλίο του «Επίσκεψις της Νεωτέρας Ελλάδος», άφιχερόναι ένα σημαντικό κεφάλαιο στη δολοφονία του φίλου του.

Ο Γκεκκίνι πέρασε το θράυτο της έβδομης Οκτωβρίου, της παραμονής δηλαδή της δολοφονίας, στην Τρίνιθα, όπου τον είχαν καλέσει να δει ένα άρρωστο. Την άλλη μέρα το πρωί ξεκίνησε νωρίς για το Ναύπλιο, που απέχει δύο μίλια από την Τρίνιθα. Ασηνήθησε όμως κάπως έπαρτοσσε στους έξοχους δρόμους και πολλοί άνθρωποι έτρεχαν σ' αυτούς τρομαγμένοι και λυπημένοι. Ο Γκεκκίνι ρώτησε ένα απ' αυτούς γνωστό του κι συνέβαινε κι' αυτούς του απάντησε ότι σκότωσαν τον Καποδίστρια.

Όσο ο Γκεκκίνι προχωρούσε και σίμωνε στο Ναύπλιο, τόσο τα πλήθη που έβρεγαν από την πόλη μεγάλωναν. Πανικός είχε πιάσει όλους τους Ναυπλιώτες κι' έτρεχαν να σωθούν στα γειτονικά χωριά. Όταν τέλος έφθασε στην Προσόνα, βούτηξε την πόλη κλεισμένη από στρατό που δεν άφινε κανένα να περάσει. Αμέσως έτρεξε στο παλάτι του κυβερνήτη, έπληθίσσε για να κινήσει να τα τραγικά του ήταν σοβαρά και είδε ότι ο Καποδίστριας ήταν πεθαμένος.

«Άφησα—γράφει ο Γκεκκίνι—τον σκοτωμένο μεταξύ μερικών στρατηγών του, υπονοούν του και γερονισατών, οι οποίοι από τη λύπη τους ήταν άρρωστοι σαν τον νεκρό, κι' έβριγα στους δρόμους για να προσφέρω τις υπηρεσίες μου, αν παρουσιαζόταν ανάγκη. Διέτρεξα όλη την πόλη χωρίς να συναντήσω ψυχή ζωντανή, παρά μερικούς στρατιώτες που έπεσαν σε κάθε γωνιά δρόμου άκίνητοι, σαν άγαλματα, με το τουφέκι έτοιμο, να πυροβολήσουν όποιον θα τολμούσε να κινήσει το παρακικρό. Νεκρική σιωπή γέμονε βασίλειε σ' όλην αυτή την έρημο που ονομάζεται Ναύπλιο. Όλες η πόστες των σπιτιών ήταν κλειστές και τα παράθυρα κατάκλειστα. Ούτε ένα μαγαζί δεν ήταν ανοιχτό. Όλοι περιμέναν από στιγμή σε στιγμή κάποιο κίνημα, κάποια καταστροφή, γιατί ο λαός ήταν χωρισμένος σε δύο αντίθετα στρατόμους, τα πάθη δυνατά και ο κίνδυνος διαρραγής των περιουσιών μέγιστος. Το κλεισιμο θυρών και παραθυριών έγινε πρώτα αυθόρμητο από το λαό, έπειτα όμως κι' η κυβέρνησις έδραλε προκήρυξη να μείνουν όλα κατάκλειστα. Μονάχα στους στρατώνες έπικρατούσε ζωή και κίνηση, και μάλιστα υπερβολική.

»Σαναγώρσις στο Παλάτι του κυβερνήτη, όπου έμαθα από τους φρουρούς πως σκοτώθηκε ο Καποδίστριας.»

Και ο Γκεκκίνι διηγείται παρακάτω την ιστορία της δολοφονίας. Μεταξύ των άλλων αναφέρει βλ, πριν φάγει ο Καποδίστριας από το σπίτι του για να πάει στην εκκλησία του Άγιου Σπυριδώνος, έξω από την όστια σκατώθηκε, ένα άγαρμημο σκαλίνα του τριγύριζε άνησχο γύρω από τα πόδια του, γούριζε και δεν ήθελε να τον αφήσει να φύγει. Έπέμενε μάλιστα από τον πρωτό ζωο, ώστε ο Καποδίστριας αναγκάστηκε να το διώξει επανειλημμένως μέσα από τα πόδια του. Όταν σίμωνε στην εκκλησία, ο Καποδίστριας διέκοψε άπεξω το Γιώργη και Κωνσταντή, παιδιά του Πετρόμπεη Μαυρομηχάλη και σταμάτησε για μια στιγμή, αλλά άμέσως έξακολούθησε το δρόμο του. Μέσα στην εκκλησία δεν ήταν παρά 4—5 γυναικείς. Όταν ο Καποδίστριας έφθασε σμά τους, οι δύο Μαυρομηχαίοι έβγαλαν το καπέλο τους. Ο Καποδίστριας έβγαλε κι' αυτός το καπέλο του κι' έχωρισε πρώτα το Γιώργη κι' έπειτα γύρισε να χαρκτηρήσει και τον Κωνσταντή. Μά την ίδια στιγμή ο Γιώργης τράβηξε το πιστόλι του από τον ποροβόλο. Το πιστόλι όμως δεν πήρε φωτιά. Τράβηξε τότε ένα άλλο πιστόλι, πυροβόλησε και τον πληγωσε στο δεξί κρόταφο. Η σφαίρα βγαίνοντας έσπασε το άριστερό μέρος του μετώπου. Συγχρόως, την ίδια στιγμή, ο Κωνσταντής του

κάρφωσε το μαχαίρι του στην κοιλιά. Άμέσως ο Καποδίστριας σωριάστηκε άναίσθητος καταγής.

«Τόσο ήταν ξαφνικά τα χτυπήματά τους, ώστε μπορεί κανείς να πιστεύσει ότι ο κυβερνήτης δεν άκουσε ούτε τον ήχο της πιστολιάς, ούτε ένοιωσε τον πόνο της μαχαίριάς», ώκει ο Γκεκκίνι, ύποστηρίζοντας ότι ο θάνατος έπληθε άκριαίος.

Οι δύο ακόλουθοι του Καποδίστρια τράβηξαν άμέσως τα πιστόλια πουν κι' έπαροβόλησαν. Άλλα κανένα από τα δύο δεν πήρε φωτιά. Η τρίτη όμως σφαίρα που έφωριξε κατά των δολοφόνων ένας κουλχερός Κρητικός, (ο άποιος, μολονότι είχε ένα μόνο χέρι, ήταν ο καλύτερος μπαλαριστής στην Ελλάδα), χτύπησε τόσο καλά τον Κωνσταντή, ώστε τον πέρασε η σφαίρα πέρα-πέρα το θώρακα. Μ' όλη τη βαριά λαβωματιά ο Κωνσταντής έτρεξε σε μια πόρτα και παρακάλεσε να τον άνοψουν. Άλλα δεν του άνοιξαν κι' έτσι άναγκάστηκε να τραπή τις φουγι, ενώ πλήθος λαού τον κληνοούσε. Όταν ο λαός δεν έφθασε, τον βούτηξε κατά γής να πλέει στο αμα του. Την ώρα δε που το πλήθος των χτυπούσε με τα μαχαίρια του και τον κομμάτιαζε, πριν ξεφυγήσει ο Κωνσταντής είπε :

—Κάμετέ μου ό, τι θέλετε, αλλά ο τυραννος πέθανε !

Το πτώμα το έβρυν στον στρατόνα που ήταν στην πλατεία του Πλατόνου. Ο Γκεκκίνι το έπληθισσε, το είδε και με θαυμασμό περιγράφει το λέβεντο κομμάτι του : «Ήταν ένας από τους άραστέρους άνδρες της Ελλάδος τόσο για το άθλητικό κομμάτι του, όσο και για το πρόσωπο που έμοιαζε σαν του 'Απόλλωνα. Τα σγουρά, ξανθά, μακρὰ μαλλιά του που έφθαναν ως τον ώμο του, ήταν γεμάτα αίματα και χρώματα.»

Ο Γκεκκίνι πήγε κατόπιν στο έστιατόριο του Ρούσιου, το καλύτερο του Ναυπλίου, όπου τις άλλες μέρες συγκεντρωνόταν τόσο το πλήθος, ώστε δεν έβρισκε κανείς θέσι να καθήσει. Την ήμερα όμως κείνη ο Γκεκκίνι ήταν μονάχος με τον ξενοδόχο κι' ένδι ήταν μεσημέρι έτραψε με φως, γιατί η πόρτα και τα παράθυρα ήταν κατόκλειστα. Σε μια στιγμή άκουσε απ' έξω όχλοσθη και θόρυβο. Τότε ο ξενοδόχος του είπε : «—Ξέσπασε η επανάστασις !» Ο Γκεκκίνι κίνησε από το παράθυρό κι' είδε πλήθη λαού να σέρνονε στους δρόμους το πτώμα του Κωνσταντή Μαυρομηχάλη με βροσιές και με κατάρτες. Άλλοι το έσπρωχναν με τις διαφέλλες τους (γιατι ψαχάλιζε), άλλοι το κλωτσούσαν με τα πόδια, άλλοι το έφτυναν, άλλοι έκαναν άσμενες χειρονομίες. Ο Γκεκκίνι μάλιστα είδε με τα μάτια του κάποιον απ' το πλήθος που άραπε το χέρι του σκοτωμένου και του το δάγκωσε με λύσσα. Έτελος, έπειτα από πολλή ώρα το πέταξαν στη θάλασσα. Τη νύχτα, από το 'Ιτς—Καλέ, ο Γκεκκίνι, κάτω από το φως του φεγγαριού, διέκρινε το πτώμα του Κωνσταντή να δένεται από τα κώματα, να χτυπά σ' άκρογιάλι και να ξανατραβά για την άνοικτη θάλασσα.

Ο Γιώργης Μαυρομηχάλης, άφου δολοφόνησε τον Καποδίστρια, έτρεξε να καταφύγει στο σπίτι του πρεσβευτού της Γαλλίας Ρουέν, άλλ' όπως ήταν ζαλισμένος από το έγκλημα, έκαμε λάθος και μπηξε στο γειτονικό σπίτι, όπου κατοικούσε ένας Γάλλος συνταγματάρχης του πυροβολικού. Άνεύθε τις σκάλες, μπηκε στην κρεβατοκάμαρα και τον βούτηξε στο κρεβάτι με τη γυναίκα του. Διέχοντάς τον τότε το πιστόλι, χαρομήμονε του είπε : «—Τόν σκοτώσαμε !...», νομίζοντας ότι ήταν μυσταίο στον πρεσβευτή της Γαλλίας και ότι θα τον εύχαριστούσε η είδησις αυτή, γιατί η Γαλλία πολεμούσε τον Καποδίστρια ως ρωσοφιλο. Μόλις τ' άντρώρινο άκουσε τα λόγια αυτά, πηδήξε τρομαγμένο από το κρεβάτι και κατέφυγε στη Γαλλική πρεσβεία, όπου βούτηξε πάλι το Γιώργη Μαυρομηχάλη, ο οποίος έντωματός είχε πηδησει από το παράθυρο και από την άλλη μπηρε στη Γαλλική πρεσβεία, που του έδωσε καταφύγιο.

Μόλις ο λαός έμαθε ότι ο δολοφόνος κρυβόταν στη Γαλλική πρεσβεία, άγριέμονε έτρεξε εκεί ζητώντας από τον πρεσβευτή να τον παραδώσει. Άλλα ο πρεσβύς άνήθηκε με την του μεγάλη άναιδεια. Το πλήθος τότε άγριεσε σε βαθμό επάνδνο. Τότε έντωχός επενέβη ο συνταγματάρχης Αλμείδα, πορτογαλικής καταγωγής, ο οποίος πρόσφερε μεγάλες ύπηρεσίες στην επαναστατημένη Ελλάδα, και ήταν στρατιωτικός διοικητής του Ναυπλίου. Παρουσιάθηκε στο γάλλο πρεσβευτή Ρουέν και του έδήγησε το δικαιο ήμισυ του λαού και τον κίνδυνο που άπειλούσε κι' αυτή άκμαία τη ζωή του πρεσβευτού από ένα θερμομένο άσέφι. Ο πρεσβύς κατάλαβε τότε τί τον περιέμενε και δέχτηκε την πρότασι του Αλμείδα, δηλαδή να

Ο Γεώργης Καποδίστριας

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
Θ ἄ ντιθῶ καὶ θά πάω στο γυαφεῖο τοῦ Βρανά, εἶπε ἡ κ. Λιναροῦ.

Ἡ Λίνα τὴν ἐμπόδισε.
— Ὅχι, μαμά, δὲν πρέπει. Ἄφρησε νὰ πληροφορηθῶμε καλῶτερα.

— Καὶ πῶς θὰ τὸ μάθουμε αὐτό;

— Θὰ ξαναπαῶ ἐγὼ στοῦ Βρανά. Θὰ παραφυλάξω ἔξω ἀπ' τὸ γυαφεῖο του. Θὰ τὸν δῶ, μείνε ἡσυχη...

Ἡ κ. Λιναροῦ ὅμως δὲν μπορούσε νὰ ἡσυχήσῃ. Γύριζε πάνω-κάτω σὰν τρελλή, σφουγγίζοντας τὰ δάκρυα ποῦ τρεχαν ἀφθονά ἀπὸ τὰ μάτια της.

Τέλος σταμάτησε καὶ εἶπε στὴ Λίνα:
— Ναί, παιδί μου, πήγαινε πάλι, πήγαινε, πρέπει νὰ μάθουμε, κοινοῦ νὰ τρελλαθῶ, Θεέ μου!...

Ἡ Λίνα φέρετο τὸ καπέλλο της καὶ γύρισε πάλι ἔξω, μὴν ἔχοντας ὅμως τὴν παραμικρὴ ἐλπίδα νὰ συναντήσῃ τὴ Λίτσα ἢ τὸ Βρανά. Ὅτι ἔκανε τώρα, τὸ ἔκανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ τὴ μαμά της...

Τράβηξε ὡστόσο πρὸς τὸ γυαφεῖο τοῦ Βρανά καὶ στάθηκε στὴ γωνία τοῦ δρόμου. Κάφωσε τὸ βλέμμα της στὴν πόρτα τοῦ γυαφεῖο καὶ περιέμενε. Μὰ δὲν εἶδε κανένα νὰ μπαίνει ἢ νὰ βγαίνει. Ἀπειλότερα τότε καὶ τοιαυτῶτα νὰ φύγῃ, ὅταν ἄξαφνα εἶδε νὰ βγαίνει ἀπ' τὸ γυαφεῖο ἡ δακτυλογράφος.

Ἡ Λίνα κούφτηκε πίσω ἀπὸ ἓνα στύλο. Σὲ δέκα λεπτά εἶδε νὰ βγαίνει ἔξω καὶ ὁ βοηθὸς τοῦ Βρανά, λίγο κατῶν δὲ κατέδρασε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Βρανάς.

Ἡ Λίνα ἦταν ἐξαιρετικὰ συγκινημένη. Τὰ γόνατά της τρέμανε. Δὲν ἤθελε νὰ τὴν δῇ ὁ Βρανάς.

Ὁ νέος πέρασε ἀπ' τὸ ἀντικρινὸ πεζοδρόμιο, χωρὶς νὰ τὴν ἀντιληφθῇ καὶ τράβηξε πρὸς τὰ Χαντεία.

Ἡ Λίνα σκεφτὴε νὰ τὸν παρακολούθησῃ. Τὸν πήρε ἔσπισο ἀπὸ ἀρετὴ ἀπόστασι, μὰ σὲ λίγο τὸν ἔβλεπε ἀπ' τὰ μάτια της, μέσα στὴν πολικοσύμια.

Λυπημένη καὶ κοιρασμένη σκέφτηκε νὰ γυρίσῃ στοῦ σπίτι. Ὁλέγε στὴ μαμά της πῶς τὸ γυαφεῖο τοῦ Βρανά ἦταν κλειστὸ καὶ θὰ τὴν καθυπόχαζε ὅπως μπορούσε.

Ὅταν πῆγε σὰτι εἶχε περῶσι παιδιὰ τὸ μεσημέρι. Δὲν εἶχαν στρώσει τραπέζι. Ἡ μαμά της ἦταν κλεισιμένη στὴν κάμαρά της καὶ ἔκλαιε.

Ἡ Λίνα κάθησε κοντὰ της καὶ της εἶπε μερικὰ ἄδωα ψέματα γιὰ νὰ τὴν ἡσυχάσῃ. Ἐμεῖναν ὄστερα ἡ μὰ πλάι στὴν ἄλλη ὡς τὸ ἀπόγευμα, κλαίγοντας σὰν νὰ εἶχαν νεκρὸ στοῦ σὰτι, νηστικῆς, ἀπελπισμένες.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Τὸ ἀπόγευμα ἡ κ. Λιναροῦ, πάλιν στὴν ἀπελπισία της, σκέφτηκε πάλι νὰ τρεψῇ στοῦ γυαφεῖο τοῦ Βρανά καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ ἐξήγησις. Μὰ ἡ Λίνα τὴν ἐμπόδισε. Εἶχε πάρει περὶ μὰ τοιαυτῆ ἀπόφασι. Θὰ πήγαινε ἡ ἴδια στοῦ γυαφεῖο τοῦ Γιώργου, θὰ τοῦ γρονθοπύων ψυχρὰ, σὰν νὰ μὴν τὸν ἐγνωρίζε καὶ θὰ τοῦ ζητοῦσε γὰ τὴς πὶ τοῦ εἶνε ἡ Λίτσα. Θὰ τὸν ἀπειλοῦσε ἐν ἀνάγκῃ καὶ μετὴν ἀστυνομία. Ἐπρεπε νὰ πᾶρη ἓνα τέλος ἡ ἱστορία αὐτὴ καὶ ἄλλη καλύτερη λύσις δὲν ὑπῆρχε...

Ἄρχισε νὰ ντύνεται γρήγορα-γρήγορα, ὅταν ξαφνικὰ χτύπησε

κάτω τὸ κουνδουλί.

Ἡ ὑπερέτρια ἐτρέξε στὴν κορυφὴ τῆς σκάλας καὶ ἔσκιψε νὰ διηποῦσε εἶνε.

Ἡ κ. Λιναροῦ καὶ ἡ Λίνα εἶχαν τρεψῆ ἐπίσης, ἀνεπιτόμενες καὶ συγκινημένες ὡς τὸ χάλι.

— Εἶνε ὁ ταχυδρόμος, εἶπε ἡ ὑπερέτρια καὶ κατέβηκε κάτω. Ὅταν ἀνέβηκε πάλι ἀπάνω κρατοῦσε ἓνα γράμμα.

Ἡ Λίνα εἶδε τὸ φάκελλο καὶ ἡ καρδιά της χτύπησε δυνατὰ.
— Τὸ γράμμα τοῦ Λίτσα; φώναξε.

Συγχρόνως πήρε τὸ φάκελλο καὶ τὸν ἀνοίξε με τρεμόμενα χεῖρα. Ἡ μαμά της στεκότανε πλάι της. Ἦσαν καὶ ἡ διὸ ἐξαιρετικὰ συγκινημένες, ἡ ἀγωνία τοὺς ἦταν ἀπεργρατῆ...

Ἡ Λίνα ἄρχισε νὰ διαβάζῃ τὴς πρώτες λέξεις τῆς ἐπιτομῆς δυνατὰ. Ἐξῆρανος ὅμως σταμάτησε.

— Ἦ εἶνε; Γιατὶ σταμάτησες; φώτισε τρέμοντας ὁλόκληρη ἡ κ. Λιναροῦ.

— Τίποτε, μαμά, τίποτε, νὰ... θά... θὰ σὺ πῶ ἔπειτα, τραῖλιε ἡ Λίνα γλοῦσι σὰν τὸ θάνατο.

Μὰ ἡ κ. Λιναροῦ δὲν κρατοῦτανε παιδιὰ. Μάντενε κάποια μεγάλη κάποια τρομερὴ συμφορὰ. Καὶ μετὰ ἠρμυνησε τὰ δόντια ἀπ' τὴν ἀγωνία, ἐτοιμὴ νὰ σομαρῆσῃ κάτω, εἶπε στὴ Λίνα, μετὴ φωνὴ σκυμένη:

— Δώσε μου τὸ γράμμα. Δώσε μου τὸ γράμμα.
Ἡ Λίνα τραβήχτηκε πίσω ἐντροπῆ.

— Ὅχι, μαμά, ὄχι...
— Δώσε μου τὸ γράμμα... Δὲν βλέπεις, παιδί μου, πῶς πεθαίνω;

Δώσε μου τὸ...
Ἡ Λίνα ἔσφιξε τὸ γράμμα στὴ φωνίτσα της καὶ ξέσπασε σὲ λυγμούς.

— Ὅχι, μαμά... Ὅχι... Μὴ μοῦ τὸ ζητᾶς... Ὡ, μαμά μου... μαμά μου!...

Ἡ κ. Λιναροῦ ἦταν ἀγνώριστη τὴ στιγμὴ αὐτὴ. Δὲν ἦταν γλοῦσι παιδιὰ. Ἦταν λευκὴ, σὰν σάβανο. Τὰ μάτια της εἶχαν πεταχθῆ ἔξω. Τὸ στήθος της ἀνεδοκατέβαινε. Προχώρησε πρὸς τὴ Λίνα ἀκοιμητῶντας στὸν τοῦχο γιὰ νὰ μὴ πέσῃ κάτω, καὶ μετὰ φωνὴ ἄλλαγμένη, μετὰ φωνὴ ποῦ ἔφερενε ἀνατιχίλια, εἶπε στὴν κόρη της:

— Τὸ γράμμα!...

Ἡ Λίνα τρούμασε βλέποντας ἔτσι τὴν μητέρα της. Κάτι μηχανικὰ, τρέμοντας σὰν τὸ βορῶλο, ἀπῆλθε τὸ χεῖρι της, τῆς ἔδωσε τὸ γράμμα καὶ ἔπειτα ἔβησε σ' ἓναν καναπέ κλαίγοντας δυνατὰ, σπαρακτικὰ, ἀπελπισμένα:

— Λίτσα!... Ἀδελφοῦλα μου!... Λίτσα μου!...

Ἡ κ. Λιναροῦ θέλησε νὰ διαβάσῃ τὸ γράμμα, μὰ τὰ χεῖρα της τρέμανε. Τὰ μάτια της ἦσαν θοὰ ἀπὸ τὰ δάκρυα. Δὲν μπορούσε νὰ ἐξερῶσι ὅστε μὰ φράσι. Αὐτὸ μεγάλωσε τὴν ἀγωνία της καὶ τὴν ταραχὴ της. Σφόγγισε τὰ δάκρυά της καὶ ἔπειθ δὲν μπορούσε νὰ σταματήσῃ τὴν τρεμοῦλα τῶν χερῶν της, ἔβαλε τὸ γράμμα πάνω στοῦ τραπέζι. Μπόρεσε ἔτσι νὰ διαβάσῃ τὴς πρώτες γραμμῆς. Κι' ἀπ' τὴς πρώτες αὐτῆς φράσις εἰσάνηψε, ὅπως εἶχε μαντέφει καὶ ἡ Λίνα. Κατὰλαε δι μετὸ τὸ γράμμα της αὐτὴ ἡ Λίτσα τοὺς ἀποχωρετοῦσε γιὰ πάντα. Κι' ὁ νοῦς της σκοπιότερα, ὄπισθε τοῦ φῶς της, κόπηκε ἡ πνοή της. Ἄφρησε ἓνα λιγνιμένο βογγητὸ καὶ σωριαστῆκε κάτω λιπόθυμη.

Ἡ Λίνα ποῦκαλαγε πλάι τῆς τινάχτηκε ἀπάνω καὶ ἔτρεξε κοντὰ της ξερονιόνοντας:

— Μαμά, καλὴ μου μαμά, φωνή μου μαμά! Ὡ, Θεέ μου, Θεέ μου, λυπήσου με...
Ἐτρέξε ἡ ὑπερέτρια καὶ μπόρεσε νὰ σπρωπουν τὴν κ. Λιναροῦ καὶ νὰ τὴν μεταφέρουν στο κρεβάτι της.

Ἡ Λίνα ἦταν σὰν χαμὴν παιδιὰ. Δὲν ἤθερε τί ἔπρεπε νὰ κἀνῃ, εἶχε γονατίσει πλάι στοῦ κρεβάτι τῆς μητέρας της καὶ χτυποῦσε τὸ κεφάλι της, μετὴ φροθῆς της, κλαίγοντας σπαρακτικὰ:
— Μαμά μου!... Λίτσα, ἀδελφοῦλα μου!... (Ἀκολουθεῖ)

.. Εἶνε ὁ ταχυδρόμος, εἶπε ἡ ὑπερέτρια...

παραδῶσι σ' αὐτὸν τὸ δολοφόνο, ὁ δὲ Ἀλμειδιά τοῦ ἐγγυήθηκε δι τὸ λαὸς δὲν θὰ τὸν ἀγγίξῃ, ἀλλὰ θὰ τὸν δικιά τὸ νόμιμο δικαστήριον. Κι' ἔτσι, κομφά, ὁ δολοφόνος παραδόθηκε στὸν Ἀλμειδιά, ὁ ὁποῖος τὸν ἔκλεισε μέσα στοῦ Παλαμῶδι. Ὁ Τρεκαῖνι τὴ διπλοματικὴ ἱκανότητα τοῦ Ἀλμειδιά, χωρὶς τὴν ἐπέμβασι τοῦ ὁποῖου ὁ λαὸς θὰ ἔκαυε τὴ Γαλιχὴν πρεσβεία καὶ θὰ δημιουργοῦντο θλιβερὰ ἐπεισόδια.

Ὁ Τρεκαῖνι, μαζί με τοὺς ἄλλους γιατροὺς, ἔκαμε τὴν ἐξέτασι τοῦ πτώματος τοῦ Καποδιστρια καὶ ὑπέβαλαν τὴν ἔκθεσι τὸν στὴ νέα κυβέρνησι, ποῦ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸ Θεόδωρο Κολοκοτρῶνι, τὸν Ἀνδρέα Μεταξά, Κωλέττη, Ἀνδρέα Ζαῖμη καὶ Δημ. Βουδοῦρη. Ὁ νεκρὸς τοποθετήθηκε στὴ Μητρόπολι, ὅπου πῆγε ὁ λαὸς συγκινημένος καὶ τὸν προσκίνησε. Ἡ κηδεία ἦταν μεγαλοπρεπῆστατη. Σὲ ἔτσισι θαυμάσια προσεχάμενα ποῦ τὰ κρατοῦσι νὰ γερονισιασά, βρισκόντουσαν τὰ παράσμα τοῦ κωδερνήτου. ἔπειτα ἀκολουθοῦσαν ὁ ὑπονοχοῖ, οἱ πρέσβεις, ἡ ἀρχῆς, ὁ στρατὸς καθὼς καὶ τὰ ἀγῆματα καὶ οἱ στρατιῶτες τῶν τεσσάρων Μεγάλων Δυνάμεων. Ὅλο τὸ Ναυτικὸ ἀκολουθοῦσε τὸν ἀγαπημένο τοῦ νεκροῦ μετὰ καταρὰνὴ θλίψη. Μουσικῆ τῶν ξένων στόλων ἐπαῖταν πένθημα ἐμβατήρια, ἐνὸ τὰ κανόνια τῶν καρῶν τοῦ Κάστρου βροντοῦσαν... Ὅλα τὰ παράθηρα ἦσαν στολισμένα με πένθημα καλά. Ἀκόμα καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Καποδιστρια δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τὴν ἐκδήλωσι αὐτὴ τοῦ πόνου.

Τὴ νύχτα τῆς 10ης Ἀπριλίου 1832 ὁ νεκρὸς μεταφέρθη σ' ἓνα ρωσικὸ πολεμικὸ, τὸ ὁποῖο μετέφερε τὸ πῶμα τοῦ ἀδικοκοπομένου πρώτου κυβερνήτη τῆς Ἑλλάδος στοῦ ὄραιου τοῦ νησι, τὴν Κέκυρα, γιὰ νὰ ταρῆ ἐκεῖ.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΣ: Ἡ καταδίκη καὶ ἡ θανάτωσι τοῦ Γιώργου Μαυρομυχάλη. Ἡ ἀφήγησις ἐνὸς αὐτόπτεου.